

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران
معاونت پژوهش

عنوان

اصلاح سبک زندگی اقتصادی در تحقق اقتصاد مقاومتی

استاد راهنما

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای جعفرزاده

مؤلف

الناز جهان پور

مریم قاسمی آق گنبد

سمیه دلیر صف آرای اخگر

زهرا فتحي

مرکز تخصصی تفسیر و علوم قرآن الزهرا سلام الله علیها ارومیه

آبان ماه ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم
سورة الفاتحة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران
معاونت پژوهش

عنوان

اصلاح سبک زندگی اقتصادی در تحقق اقتصاد مقاومتی

استاد راهنما

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای جعفرزاده

مؤلف

الناز جهان پور

مریم قاسمی آق گنبد

سمیه دلیر صف آرای اخگر

زهرا فتحي

مرکز تخصصی تفسیر و علوم قرآن الزهرا سلام الله علیها ارومیه

آبان ماه ۱۳۹۶

ت

تقدیم به:

میوه ی دل علی و فاطمه (علیهما سلام)

عقیله العرب، قبله البرایا، سلاله الولایه

مبلغ واقعی حماسه ی کربلا

حضرت زینب کبری (علیها السلام)

باشد که مورد قبول حضرت واقع شود.

و با تشکر از همه ی کسانی که در راه اعتلای اسلام عزیز زحمت می کشند.

چکیده

اقتصاد مقاومتی تنها مربوط به زمان تحریم و جنگ نیست، بلکه یک چشم انداز بلندمدت پیش روی اقتصاد ایران است، زیرا اقتصاد ایران در سایه ی تفکر مقدس و آرمان‌های والای جمهوری اسلامی همیشه آماج حملات دشمنان خواهد بود. اقتصاد مقاومتی به معنای ریاضت اقتصادی نیست، بلکه مفهوم شکوفایی اقتصاد و رفع مشکلات موجود در زیربخش‌های اقتصادی به منظور جلوگیری از امتیازدهی به دشمنان و بهبود سطح رفاه عموم مردم است. از طرفی اقتصاد مقاومتی نیازمند بازنگری در شیوه و سبک زندگی مدرن به سبک اسلامی و ایرانی است به طوری که موضوع توجه به سبک زندگی اسلامی ایرانی با فرمایشات اخیر مقام معظم رهبری وارد فاز تازه‌ای شده است. مقام معظم رهبری در سفر خود به استان خراسان شمالی همچون طبیبی حاذق به درستی علت اصلی بیماری مبتلا به جامعه را تشخیص دادند و آن الگوی سبک زندگی است. الگویی که متأثر از آداب و اصول اسلامی و ایرانی است و سبک زندگی یک انسان مسلمان ایرانی را از یک فردی که تحت تأثیر فرهنگ غربی است متمایز می می‌کند. با توجه به تحریم‌های گسترده اقتصادی، بانکی، دارویی و ... از سوی آمریکا و کشورهای غربی به نظر می‌رسد که در مقطع فعلی نیازمند یک رویکرد انقلابی و جهادی نیز در سبک زندگی هستیم. رهبر معظم انقلاب اسلامی بارها بر ضرورت دستیابی به اقتصاد مقاومتی تأکید فرموده‌اند و بسیاری از صاحب نظران و اقتصاددانان نیز معتقدند که بنای اقتصاد مقاومتی از دل رفتارهای اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مردم بیرون می آید، بنابراین رابطه مستقیم و مثبتی میان اجرا اقتصاد مقاومتی در کشور و نحوه و سبک زندگی و فرهنگ اقتصادی و الگوی ذهنی و رفتاری جامعه وجود دارد و ریشه اصلاح مسائل اقتصادی در اصلاح فرهنگ اقتصادی، سبک زندگی مردم، الگوی مصرف و توسعه فرهنگ کار و تلاش و تولید ملی است. بنابراین همان گونه که بسیاری از اقتصاددانان ریشه اقتصاد را در فرهنگ می‌دانند ، به درستی رهبر فرزانه انقلاب مسیر را برای مردم و مسئولان معین فرمودند و ریشه ی اقتصاد مقاومتی در اصلاح الگوی سبک زندگی بر اساس الگوی اسلامی و ایرانی است در این مجال به اصلاح سبک زندگی در تحقق اقتصاد مقاومتی پرداخته شده است.

اعتدال گردید در سوره فرقان آیه ۶۷ می فرماید: «و الذین اذا انفقوا لم یسرفوا و لم یقتروا و کان بین ذلک قواما»
بندگان خوب خداوند کسانی هستند که در بخشش زیاده روی و کوتاهی نمی کنند و اعتدال را رعایت می نمایند.
خداوند در سوره اسری آیه ۲۶ تا ۳۰ صریحاً و اکیداً از اسراف نهی می فرماید و اسراف کنندگان را برادران شیطان
میداند و پیروان خود را به شدت از افراط و تفریط نهی می کند.

اقتصاد مقاومتی، مقاومت در مقابل کارشکنی و خباثت دشمنان کشور و هدف دشمن، فشار اقتصادی بر کشور و تمرکز بر اقتصاد کشور است. مردمی کردن اقتصاد، جزو الزامات اقتصاد مقاومتی است. یکی از روش های مردمی کردن اقتصاد مقاومتی اصلاح سبک زندگی است. که در دو حیطه فردی و اجتماعی اصلاح سبک زندگی اقتصادی می تواند کارآمد باشد. درحیطه فردی تغییر سبک زندگی از مصرف گرایی به تولید، اولویت بندی نیازها، تغییر سبک تغذیه، تقویت مشاغل خانگی، تقویت روحیه صبر، داشتن برنامه و طرح اقتصادی و در حیطه اجتماعی ساده زیستی حاکمان و مسئولان، حفظ بیت المال، تبلیغات رسانه و الگوهای اجتماعی و موارد دیگر موجب تحول و تغییر در سبک زندگی در اجتماع و خانواده ها می شود. حرکت مداوم و پویا در رشد اقتصادی، حمایت از تولید داخلی با مصرف کالای داخلی و رشد بر مبنای کارآفرینی، شناخت عزم دشمن و ناتوان سازی حربه دشمنان با هوشیاری و عزم و اراده ملی در تحقق اقتصاد مقاومتی کارساز است.

قرآن کریم ترجمه فولادوند

آلن بیرو فرهنگ علوم اجتماعی، ترجمه باقر ساروخانی، تهران، انتشارات کیهان، چاپ دوم ۱۳۷۰

ابن منظور، لسان العرب بیروت، دار احیاء التراث العربی ۱۴۰۸

حسین نوری اقتصاد اسلامی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ تابستان ۱۳۶۲

درنیک، آلن چقدر کافیت؟ ترجمه عبدالحسین وهابزاده، مشهد، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، چاپ دوم ۱۳۷۶

رفیع پور، فرامرز جامعه روستایی و نیازهای آن، تهران، شرکت سهامی انتشار ۱۳۶۴

محمد بن حسن، شیخ حر عاملی وسائل الشیعه - قم، نشر آل بیت علیهم السلام، چاپ اول ۱۴۰۹ ق

محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، بیروت، دار احیاء التراث العربی ۱۴۰۳ ق

محمد مهدی ری شهری، میزان الحکمه، ج ۸، و ج ۲. قم، دارالحديث ۱۳۸۴

نوریان، مجید (۱۳۸۳)، الگوی مصرف در اسلام و غرب، ناشر مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

احمد بن فارس، معجم مقاییس اللغة، دار الفکر، بیروت، ۱۴۱۵ ه ق

میرزا محمد حسن آشتیانی، کتاب قضاء، زهیر، تهران، ۱۳۸۳ ه ش

شیخ محمد حسن نجفی، جواهر الکلام، دار الکتب الإسلامیه، تهران، ۱۳۹۲ ه ق

محمد حسینی همدانی، انوار درخشان در تفسیر قرآن، لطفی، تهران، چاپ ۱، ۱۴۰۴ ه ق.

آیت الله مکارم، تفسیر نمونه، دار الکتب الإسلامیه، تهران، چاپ ۱۰، ۱۳۷۱ ه ش.

ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه، کتابخانه آیت الله مرعشی، قم، ۱۴۰۴ ه ق

شریف الرضی، محمد بن حسین، نهج البلاغه (للصبحی صالح)، هجرت، قم، چاپ اول، ۱۴۱۴ ق

حمید دهقان، بررسی قانون سرقت: جرم شناسی سرقت و مطالعه تطبیقی آن در فقه و قوانین موضوعه، دفتر تبلیغات اسلامی، قم،

۱۳۷۹ ه ش

عبد الرحمن جزیری، الفقه علی المذاهب الاربعه، دار الثقلمین، چاپ اول، ۱۴۱۹ ه ق

آیت الله مکارم، دائره المعارف فقه مقارن، انتشارات مدرسه امام علی بن ابی طالب علیه السلام، قم، چاپ اول، ۱۴۲۷ ه ق

علّامه سید محمد حسین طباطبائی، ترجمه تفسیر المیزان، جامعه مدرسین، قم، ۱۳۷۸ ه ش شیخ کلینی، کافی، ترجمه مصطفوی، کتاب

فروشی علمیه اسلامی، تهران، چاپ اول، ۱۳۶۹ ه ش

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، عطاردی قوچانی، عزیز الله، ایمان و کفر (ترجمه کتاب الإیمان و الکفر بحار الأنوار، انتشارات

عطارد، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۸ ش.

عبدالواحد بن محمد، تمیمی آمدی، غررالحکم و درر الکلم (مجموعه من کلمات و حکم الإمام علی)، چاپ دوم، قم، دار الکتب

الإسلامی، ۱۴۱۰ ق

احمد بن محمد، ابن فهد حلی، عده الداعی و نجاح الساعی، چاپ اول، قم، دار الکتب الاسلامی، ۱۴۰۷ ق

محمد بن علی، ابن بابویه، من لا یحضره الفقیه، ج ۳، چاپ دوم، قم، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم،

۱۴۱۳ ق

مقاله

سید حسین شرف الدین (۱۳۹۴) مصرف‌گرایی در سبک زندگی مدرن ودینی، پژوهش‌نامه سبک زندگی محمد فیض، بررسی مفهوم و راهکارهای پیشنهادی اصلاح الگوی مصرف، موضوع: مدیریت بهره‌وری، سال انتشار ۲۰۱۵ میلادی بحری، ابوالفضل (۱۳۸۸)، اصلاح الگوی مصرف و تأثیرات آن در جامعه، پایگاه اطلاع‌رسانی شیلات ایران. فروزنده، لطف‌الله (۱۳۸۸)، اصلاح الگوی مصرف و قانون مدیریت خدمات کشوری، هفته‌نامه پنجره انصاری، عبدالنبی (۱۳۸۸)، قرآن مجید و الگوی مصرف، انتشارات روزنامه کیهان اصلاح الگوی مصرف در کشورهای جهان (۱۳۸۸)، هفته‌نامه فرهنگی - اجتماعی همشهری پژوهش‌نامه سبک زندگی، بهار و تابستان ۱۳۹۵ - شماره ۲ مدل مفهومی اقتصاد مقاومتی با تأکید بر الگوی چابکی سازمان‌ها، رکسانا فکری، مرضیه بابائیان پور، احسان عباس آباد عربی، راهبرد، تابستان ۱۳۹۳ زیست مومنانه و اقتصاد مقاومتی؛ واکاوی تأثیر سبک زندگی اسلامی بر روند اقتصاد مقاومتی در جامعه‌ی ایرانی، سید محمد جواد قربی، فرهنگ اسلامی، دی ۱۳۹۵ - شماره ۴۲ موانع تحقق اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران، صمد رنجبر اردکانی، تابستان ۱۳۹۶ - شماره ۳۹ واکاوی تأثیر سبک زندگی اسلامی بر روند اقتصاد مقاومتی در جامعه‌ی ایرانی، سید محمد جواد قربی، پایگاه مجلات تخصصی نور، فرهنگ اسلامی دی ۱۳۹۵ شماره ۴۲ پژوهشی در معنا و مفهوم اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران، منصور حیدری، سید محمد جواد قربی، پایگاه مجلات تخصصی نور: سیاست دفاعی، زمستان ۱۳۹۵ - شماره ۹۷ جهاد اقتصادی و اقتصاد مقاومتی از منظر قرآن و اهل بیت، اصغر طهماسبی بلداجی، آذر طهماسبی بلداجین فصلنامه قرآنی کوثر شماره ۴۷

سایت

- ۱- پایگاه اطلاع‌رسانی مجمع تشخیص مصلحت نظام.
- ۲ - پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری.
- ۳ - قمصریان، مهدی (۱۳۸۸)، تقصیر فرهنگی در اصلاح الگوی مصرف، (www.rasekhoonblog.com)
- ۴ - آقایی، ابوالفضل (۱۳۸۸)، رفتار مصرف‌کننده، (www.rasekhoonblog.com)
- ۵ - خامنه‌ای، حضرت آیت‌الله ع. سید علی (۱۳۸۸)، سخنرانی رهبر معظم انقلاب اسلامی در جمع زائران و مجاوران حضرت امام رضا علیه السلام، پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری.
- ۶ - اصلاح الگوی مصرف (۱۳۸۸)، (www.tebyan.ne)
- ۷ - الگوی صحیح مصرف (۱۳۸۸)، (www.tebyan.ne)
- ۸ - احادیث در مورد الگوی مصرف (۱۳۸۸)، (www.tebyan.ne)
- ۱۱ - مصرف‌گرایی و آسیب‌های آن (۱۳۸۸)، (www.bashgah.net)
- ۱۲ - علی اکبر کریمی (۹۳/۱۰/۱۰) (<http://didban.ir>)
- ۱۳ - دبیر تحریریه بازده (۹۶/۰۲/۱۸) (<http://bazdeh.org>)
- ۱۴ - تغذیه و سبک زندگی (<http://salamatbank.com>)

- ۱۵- گزارش‌های عمومی <http://www.beytoote.com>
- ۱۶- خبر گذاری ایرنا (۹۶/۰۷/۲۴) خبرگذاری فارس (۹۶/۰۷/۲۴) و <http://www.e-estekhdam.com>
- <http://www.mashaghelkhanegi.ir>
- ۱۷- بیانات مقام معظم رهبری در نماز عید فطر ۹۵/۰۹/۲۹ <http://www.leader.ir/fa>
- ۱۸- شیما معتمد منفرد (۹۴/۰۴/۱۴) <http://jamejamonline.ir>
- ۱۹- سید کریم داوودی <http://www.isfahan.ir>
- ۲۰- مهناز همتی (۹۵/۱۲/۲۱) <http://www.irna.ir>
- ۲۱- ایرنا (۹۵/۱۲/۱۸) <http://www.irna.ir>
- ۲۲- احمدی، مسعود، وضعیت ایران در الگوی مصرف جهانی، سایت تابناک